

Posudek školitelky na diplomovou práci Alžběty TICHÉ
Monologue dans le théâtre contemporain en Suisse romande

Stejně jako v případě dalšího letošního diplomanta Vojtěcha Šaršeho i v badatelských záměrech Alžběty Tiché lze vystopovat dlouhodobou logiku: Svůj zájem o problematiku divadla osvědčila již v bakalářské práci nazvané *Pojmy „cizinec“ a „odcizení“ v díle Bernarda-Marie Koltèse* a obhájené v červnu 2012. Od příštího akademického roku Alžběta Tichá zahajuje doktorské studium v režimu cotutelle mezi FF UK a Université de Genève s průřezovým literárněhistorickým projektem *Národní tematika v divadelních hrách francouzského Švýcarska*.

Předložená diplomová práce již vychází ze švýcarského frankofonního korpusu, nicméně ještě se monograficky omezuje na jedno konkrétní téma (monolog) ilustrované na dílech tří autorů (Robert Pinget, Jacques Probst a David France Jakubec).

Obecná struktura práce důsledně vychází z francouzských doporučení „symetričnosti“, takže se skládá z metodologicko-literárněhistorické první části a části druhé, která pak přináší rozbor zvolených děl. Alžběta Tichá nejprve osvětluje problematické definice „monologu“ a „monologické divadelní hry“, pak se věnuje historii tohoto „žánru“ (ve skutečnosti asi nelze hovořit o „žánru“ v pravém slova smyslu) od středověku do poloviny 20. století, jeho současné praxi a několika významným frankofonním autorům, kteří ho originálně rozvinuli.

Druhá část práce pak čtenáře seznamuje s monologickými divadelními hrami frankofonního Švýcarska prostřednictvím děl tří výše zmíněných autorů. Zajímavým a přesvědčivým způsobem ukazuje, jak tentýž divadelní prostředek může u různých tvůrců plnit zcela odlišné role, od Pingetovy záliby ve vyprávění, jehož se ujímají poměrně abstraktně laděné postavy hovořící těžko postihnutelným jazykem, přes Probstovy literárně vytříbené a hudebností prostoupené lamentace osamělých existencí otlučených životními prohrami až po Jakubcovu „fyzickou“ dramaturgii, rušící klasicistní čtvrtou stěnu a vtahující diváky do děje inspirovaného současnými sociopolitickými událostmi.

Práce je psána elegantní francouzštinou, již po několikeré korektuře není co vytknout, a do českého (nejen) akademického prostředí přináší zcela novou problematiku. Autorka se ve zkoumaných textech pohybuje zcela suverénně, veškeré hypotézy náležitě dokládá četnými citacemi a v rozvíjení svých myšlenek postupuje velmi systematicky. Na předložené práci oceňuji i úctyhodný rozsah prostudované bibliografie a závěrečné přílohy osvětlující nejen

bibliografické detaily všech tří dramatiků, ale i autorčin aktivní zájem o jejich poetiku (rozhovory vedené v Ženevě letošního roku).

K diplomové práci Alžběty Tiché nemám žádnou podstatnou metodologickou ani faktografickou výhradu. Snad jen „závěr“ by mohl být obsažnější. (Netrvám na Francouzi často předepisované třetině rozsahu, ale přece jen jedna stránka textu po sedmdesáti předcházejících...) A také by mne zajímal autorčin názor na relativní popularitu monologů v současném švýcarském i francouzském dramatu v protikladu k českému odporu ke „statickému divadlu“ a jakýmkoli preferencím textu před inscenačními technikami. Na toto téma se samozřejmě vyjadřovala řada odborníků (Just, Christov, Jobertová...), ale i tak by mne zajímal náhled samotné diplomantky. Z textu práce je celkem jasně patrné, proč který konkrétní autor monologů užívá, ale chybí mi nějaký celkový pohled a globální srovnání. Proč Francouzi/Švýcaři „tolerují“ divadlo, v němž se – dle názoru českého diváka – „nic neděje“, zatímco česká veřejnost, včetně značné části elit, s tím má veliký problém? (Samozřejmě to myslím ironicky, o kvalitách studovaných autorů není sporu.)

Vzhledem ke všemu, co bylo řečeno výše, diplomovou práci Alžběty Tiché vřele doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením „výborně“.

V Praze dne 24. 8. 2015

doc. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.